

LATVIJAS AUTOCEĻU UZTURĒTĀJS

**KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS
POLITIKA**

VAS "LATVIJAS AUTOCEĻU UZTURĒTĀJS" KORPORATĪVĀS PĀRVALDĪBAS POLITIKA

Saturs

POLITIKAS Mērķis.....	3
TERMINU, SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS	3
1.princips Stratēģija	4
2.princips iekšējā kultūra un ētiska uzvedība	4
3.princips iekšējā Kontroles sistēma	4
4.princips Risku vadība	5
5.princips Iekšējais audits	5
6.princips Ārējais revidents	6
7.princips Kompetenta un neatkarīga valde un padome.....	6
8.princips Skaidri un caurskatāmi valdes un padomes atalgojuma principi.....	6
9.princips Labas pārvaldības principi padomes darba organizācijā un lēmumu pieņemšanā ..	6
10.princips Apzināta un pārvaldīta interešu konflikta un reputācijas riska situācija	7
11.princips Akcionārs – sadarbības partneris.....	7
12.princips Esam atklāti un pieejami	7
Atbalsta instrumenti politikas īstenošanai.....	7

POLITIKAS MĒRĶIS

VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" korporatīvās pārvaldības **politikas mērķis** ir noteikt VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" vienotus korporatīvās pārvaldības principus ilgtspējīgai korporatīvai pārvaldībai, kas veicina ētisku, atbildīgu un caurskatāmu korporatīvās pārvaldības prakses īstenošanu.

VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" korporatīvās pārvaldības **politika** izstrādāta, ievērojot Publisko personu kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likumu, Komerclikumu, Tieslietu ministrijas Korporatīvās pārvaldības kodeksu, kā arī Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus uzņēmumu korporatīvajai pārvaldībai un Sabiedrības statūtus.

VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" **savā darbībā** piemēro korporatīvās pārvaldības principus par Stratēģiju, iekšējo kultūru un ētisku uzvedību, iekšējās kontroles sistēmu, risku vadību un iekšējo auditu, ārējo revidentu, padomes locekļu ievēlēšanu, padomes un valdes locekļu atalgojuma noteikšanas principiem, padomes darba organizēšanu un lēmumu pieņemšanu, interešu konfliktu novēršanu, akcionāru sapulci, uzņēmuma darbības caurskatāmību.

Politikā ietvertie korporatīvas pārvaldības un sociālās atbildības Environmental Social & Governance (ESG) principi ir priekšnosacījums Sabiedrības attīstībai ar sociāli atbildīga uzņēmuma reputāciju ne tikai ikdienas procesos, bet ar ilgtermiņa pienesumu un pievienoto vērtību nākamajām paaudzēm.

TERMINU, SAĪSINĀJUMU SKAIDROJUMS

Termins / Saīsinājums	Skaidrojums
Sabiedrība	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"
Stratēģija	Vidēja termiņa darbības stratēģija
Politika	VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" korporatīvās pārvaldības politika
PKC	Pārresoru koordinācijas centrs
Pārvaldības likums	Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrības pārvaldības likumu
OECD	Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija
Satiksmes ministrija	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija
Korporatīvā pārvaldība	Procesu kopums, kas veicina Sabiedrības darbības efektivitāti un ilgtermiņa vērtības pieaugumu
IKS	Iekšējā kontroles sistēma Sabiedrībā
COSO	Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission COSO (Internal Control – Integrated Framework)
Sinergija	Sinergija nozīmē sadarbību, grieķu izcelsmes termins "sinergija" nozīmē "strādāt kopā"
Integrācija	Atsevišķu daļu apvienošana vienā veselumā, sistēmā. Iekļaušanās kādā organizācijā, savienībā
ESG mērķi	Environmental (Vide) Social (Sociālie jautājumi) & Governance (Pārvaldība) (ESG) mērķi

1.PRINCIPS STRATĒGIJA

1. Sabiedrības stratēģija ir vidēja termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā noteikti mērķi un virzība uz septiņu gadu vērtības pieaugumu. Stratēģijas projektu izstrādā Valde, ievērojot ārējo normatīvo aktu un Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijas par valsts kapitālsabiedrību vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādi. Padome apstiprina Stratēģiju un uzrauga tās īstenošanu.
2. Stratēģijas uzdevumu īstenošanai ir aktuāls gada rīcības plāns, kura izpildi uzrauga padome.
3. Sabiedrības Stratēģija tiek īstenota ar ikgadēju rīcības plānu, kura ietvaru veido stratēģijā noteiktie mērķi → mērķa sasniegšanas snieguma rādītājs → izteikts kvantificēts sasniedzamais rezultāts.
4. Stratēģijas izpildes aktivitāšu progress tiek uzraudzīts reizi ceturksnī Valdes un Padomes līmenī, divas reizes gadā kapitālu daļu turētāja (akcionāra) līmenī.
5. Sabiedrības Stratēģija tiek pārskatīta pēc nepieciešamības, atbilstoši izmaiņām nozarē vai Sabiedrības darbībā.

2.PRINCIPS IEKŠĒJĀ KULTŪRA UN ĒTISKA UZVEDĪBA

6. Sabiedrībai ir izstrādāts ētikas kodekss, kas Sabiedrības vadībai un darbiniekiem kalpo kā uzvedības standarts.
7. Ētikas kodeksā ir atspoguļotas uzņēmuma noteiktās iekšējās kultūras pamatvērtības, kā arī ētikas rīcības un profesionālās uzvedības standarti un vadlīnijas to sasniegšanai un īstenošanai.
8. Valde nodrošina Ētikas kodeksa ievērošanu Sabiedrībā, izveidojot Ētikas komisiju, kas izvērtē iespējamās Ētikas kodeksa normu pārkāpumus un, ja tādi tiek konstatēti, vēršas pie Sabiedrības valdes ar ieteikumu par disciplinārlietas ierosināšanu vai citiem priekšlikumiem, kas veicina Ētikas kodeksa normu ievērošanu.

3.PRINCIPS IEKŠĒJĀ KONTROLES SISTĒMA

9. IKS ir Sabiedrības īstenots pasākumu kopums Sabiedrības noteikto mērķu sasniegšanu ar efektīvu darbību, Sabiedrības aktīvu aizsardzību, pārskatu ticamību un darbības atbilstību ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.
10. Atbildīgs par IKS sistēmas izveidošanu ir Sabiedrības valdes priekšsēdētājs, kurš izveido iekšējās kontroles sistēmas komisiju.
11. Iekšējās kontroles sistēmas komisija ir Sabiedrības koleģiāla lēmējinstītūcija ar darbības mērķi uzraudzīt un pilnveidot Sabiedrības iekšējās kontroles sistēmu, nodrošināt tās darbību atbilstoši Sabiedrības mērķiem un uzdevumiem, kā arī veicināt Sabiedrības amatpersonu un darbinieku rīcību saskaņā ar ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.
12. Sabiedrības IKS kontroles vidi veido COSO pieci apvienoti principi – darbības plānošana, risku vadība, kontroles pasākumi, informācija un saziņa, uzraudzība un tās darbība veido sinerģiju ar Sabiedrības integrēto vadības sistēmu.
13. IKS nepārtrauktai darbībai un labas pārvaldības principu atbilstībai Sabiedrībā ir izveidots organizatorisks ietvars:
 - IKS komisija Sabiedrības valdes priekšsēdētāja pilnvarota neatkarīga pastāvīga institūcija atbildīga par IKS uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidi;
 - Vadītāji tieši atbildīgi par struktūrvienības/Sabiedrības izvirzīto mērķu sasniegšanu, informācijas apriti un proaktīvu reaģēšanu potenciālo risku gadījumos;

- Darbinieki sekmē kontroles sistēmas darbību veicot savu pienākumu, proaktīvi vērš tiešā vadītāja uzmanību uz kavējošiem faktoriem, kuri vari ietekmēt darbinieka tiešo pienākumu veikšanu;
- Iekšējais audits pārbauda iekšējās kontroles sistēmas nepārtrauktu efektivitāti, novērtē un sniedz ieteikumus sistēmas atbilstoši un/vai efektīvai darbībai;
- Valde nodrošina Sabiedrības darbību un pārvaldību, definē sabiedrības mērķus, deleģē pienākumus un atbildības. Piešķir IKS darbībai nepieciešamos resursus;
- Padome kā krietns un rūpīgs saimnieks uzrauga Sabiedrības darbības atbilstību un efektivitāti.

4.PRINCIPS RISKU VADĪBA

14. Sabiedrības risku vadības sistēmu veido risku vadības kultūra, centralizēta risku pārvaldība un risku vadības process.
15. Vispārējos risku pārvaldības pamatelementus un principus nosaka Risku pārvaldības politika, savukārt nepārtraukta risku vadības procesa četru soļu rīcība (identificēšana, novērtēšana, reaģēšana un risku mazinošo pasākumu uzraudzība) īsteno ar Metodiku risku pārvaldībai.
16. Sabiedrībā ir vienoti risku pārvaldības pamatprincipi integrācijā ar Sabiedrības stratēģiju un sniegumu. Risku pārvaldības organizatoriskais ietvars nosaka trīs aizsardzības līniju atbildību un lomu sadalījumu savlaicīgai būtiskāko Sabiedrības darbību ietekmējošo faktoru identificēšanai un risku ietekmes mazināšanai uz stratēģisko mērķu sasniegšanu:
 - Darbinieki ziņo tiešajam vadītājam par problēmām, kuras var ietekmēt tiešo pienākumu veikšanu un/vai individuālo mērķu sasniegšanu;
 - Vadītāji atbild par struktūrvienības/procesa kompetencē esošo risku vadību;
 - Valde izstrādā Risku pārvaldības politiku, apstiprina Metodiku risku pārvaldībai un sniedz atbalstu un nepieciešamos resursus Metodikas īstenošanai;
 - Iekšējais audits veic neatkarīgu risku vadības sistēmas, risku pārvaldības un risku vadības procesa novērtējumu;
 - Padome apstiprina Risku pārvaldības politiku un uzrauga Sabiedrības risku vadības sistēmas darbību.

5.PRINCIPS IEKŠĒJAIS AUDITS

17. Iekšējā audita funkciju īsteno struktūrvienība, kura ir funkcionāli neatkarīga no Valdes un funkcionāli pakļauta Padomei.
18. Iekšējā audita vide aptver visus Sabiedrības procesus, audita biežumu un prioritāti nosaka riskos balstītā pieejā izstrādāts vidēja termiņa iekšējā audita stratēģiskais plāns piecu gadu periodam un ikgadējais audita plāns.
19. Iekšējā audita plānu apstiprina Valde, izskata Padome un kapitālu daļu turētājs.
20. Iekšējais audits informē Valdi, Padomi, kapitāla daļu turētāju un Sabiedrības darbiniekiem par audita rezultātiem, sistēmas novērtējumu, atbilstības un efektivitātes darbībām trūkumu novēršanai prioritārā kārtībā.
21. Iekšējais audits reizi gadā sniedz vērtējumu Valdei un Padomei par Sabiedrības risku pārvaldības sistēmas darbības efektivitāti.
22. Iekšējā audita izpildes un darba kvalitāte tiek īstenota ar kvantitatīvi izmērāmiem snieguma rādītājiem, sasniedzamiem rezultātiem un ikgadēju Valdes un Padomes vērtējumu.

23. Reizi piecos gados, kopā ar vidēja termiņa stratēģiskā plāna izpildi, iekšējais audits veic Sabiedrības IKS efektivitātes novērtējumu, informējot Valdi, Padomi un kapitāla daļu turētāju.

6.PRINCIPS ĀRĒJAIS REVIDENTS

24. Sabiedrībai ir neatkarīgs Ārējais revidents gada pārskata revīzijai.
25. Viena Ārējā revidenta pilnvaru laiks nepārsniedz piecus gadus.
26. Valde nodrošina, ka ar Ārējā revidenta ziņojumu tiek iepazīstināta Padome un Akcionāru sapulce.

7.PRINCIPS KOMPETENTA UN NEATKARĪGA VALDE UN PADOME

27. Sabiedrības Padomes un Valdes locekļus nominē atklātā procesā, balstoties uz profesionalitātes un kompetences kritērijiem, kandidātu atlasei veidojot nominācijas komisiju un, ja nepieciešams, piesaistot personāla atlases konsultantu.
28. Par padomes un valdes locekļiem tiek ieceltas personas, kuras atbilst Pārvaldības likumā noteiktajām prasībām un kuru darba pieredze, izglītība, kvalifikācija un reputācija nodrošina Valdes un Padomes locekļa pienākumu profesionālu izpildi Sabiedrības interesēs.
29. Padomes sastāvā uz pieciem gadiem tiek ievēlēti padomes priekšsēdētājs un padomes locekļi, atbilstoši Sabiedrības statūtos noteiktajam skaitam, nodrošinot Pārvaldības likumā noteikto principu, ka vismaz puse no padomes locekļiem ir neatkarīgi.
30. Valdes sastāvā uz pieciem gadiem tiek ievēlēti valdes priekšsēdētājs un valdes locekļi, atbilstoši Sabiedrības statūtos noteiktajam skaitam.

8.PRINCIPS SKAIDRI UN CAURSKATĀMI VALDES UN PADOMES ATALGOJUMA PRINCIPI

31. Padomes un valdes locekļu atalgojums tiek noteikts saskaņā ar Pārvaldības likumu un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem, kā arī ievērojot Pārresoru koordinācijas centra izdotās vadlīnijas par valsts kapitālsabiedrību valdes un padomes locekļu atlīdzības noteikšanu.
32. Valdes prēmijas apmēru nosaka Pārvaldības likums. Prēmijas noteikšanā tiek ņemti vērā Sabiedrības darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā, stratēģijas rīcības plāna, mērķu un izpilde.

9.PRINCIPS LABAS PĀRVALDĪBAS PRINCIPI PADOMES DARBA ORGANIZĀCIJĀ UN LĒMUMU PIENĒMŠANĀ

33. Sabiedrības padomes darbības organizēšanas principus un sadarbību ar Sabiedrības akcionāriem nosaka Pārvaldības likums, Sabiedrības statūti un tās apstiprināts Padomes reglaments.
34. Padome pārstāv akcionāru intereses akcionāru sapulces starplaikos un pārrauga valdes darbību, izmantojot pārdomātus un efektīvus pārvaldības instrumentus: iesaistās Sabiedrības stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības sistēmas uzraudzībā, novērtē IKS efektivitāti, apstiprina Sabiedrības budžetu un veic citas normatīvajos aktos noteiktās darbības.
35. Padome, pieņemot izsvērtus un pamatotus lēmumus, izvērtē īstermiņa un ilgtermiņa ietekmi uz Sabiedrības vērtībām, ilgtspēju un atbildīgu attīstību.

10. PRINCIPSAPZINĀTA UN PĀRVALDĪTA INTEREŠU KONFLIKTA UN REPUTĀCIJAS RISKĀ SITUĀCIJA

36. Valdes un padomes locekļi ir valsts amatpersonas likuma "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā" izpratnē un tiem ir jāievēro iepriekš minētajā likumā noteiktie vispārējie un speciālie valsts amata savienošanas, kā arī ienākumu gūšanas, komercdarbības, dāvanu un ziedojumu pieņemšanas un citi ierobežojumi.
37. Valdes un padomes locekļi skaidri apzinās interešu konflikta izpausmes un ir informēti par nepieciešamo rīcību interešu konflikta gadījumā.

11. PRINCIPSAKCIONĀRS – SADARBĪBAS PARTNERIS

38. Sabiedrības komercdarbības forma ir akciju sabiedrība. Sabiedrības 100% kapitāla daļas pieder valstij un valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis ir Satiksmes ministrijas noteikta valsts amatpersona.
39. Akcionārs ir Sabiedrības īpašnieks, kura kompetencē ir pieņemt Pārvaldības likumā noteiktos visbūtiskākos Sabiedrības darbības un pastāvēšanas lēmumus. Akcionāru intereses Sabiedrībā akcionāru sapulcē pārstāv Satiksmes ministrijas noteiktais kapitāla daļu turētāja pārstāvis, kuram ir visas normatīvajos aktos paredzētās kapitāla daļu turētāja pārstāvja tiesības, pienākumi un atbildība. Akcionāru sapulces kompetencē esošus lēmumus pieņem valsts kapitāla daļu turētāja pārstāvis.
40. Sabiedrības tīmekļvietnē ir publiskota informācija par Sabiedrības paziņotajām akcionāru sapulcēm, to darba kārtību un lēmumiem.

12. PRINCIPSESAM ATKLĀTI UN PIEEJAMI

41. Sabiedrība tīmekļvietnē publisko informāciju atbilstoši Pārvaldības likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, nodrošinot, ka publicētā informācija ir regulāra, savlaicīga un sniedz skaidru priekšstatu par Sabiedrības pārvaldību, stratēģiju, saimniecisko darbību un finanšu rezultātiem.
42. Regulāri tiek nodrošināta sabiedrības izglītošana par valsts autoceļu ikdienas uzturēšanas darbu veikšanu, kā arī drošu pārvietošanos pa valsts autoceļiem ar aktuālo informāciju, publikācijām, ziņām un infografikām Sabiedrības tīmekļvietnē, medijos un sociālajos tīklos, atbilstoši Sabiedrības stratēģijai un komunikācijas politikai.
43. Sabiedrībā iekšējo un ārējo komunikāciju un tās satura veidošanas principus, kā arī iesaistīto pienākumus realizē atbilstoši Sabiedrībā apstiprinātajai komunikācijas politikai.

ATBALSTA INSTRUMENTI POLITIKAS ĪSTENOŠANAI

44. Sabiedrība ikdienas darbā ievēro un balstās uz Stratēģijā noteiktajām vērtībām:
 - profesionalitāte – ikdienas darbā un attieksmē pret veicamajiem uzdevumiem, sadarbības partneriem un klientiem;
 - uzticamība – mūsu sniegtie pakalpojumi ir kvalitatīvi, atbilstoši LAU klientu vēlmēm un prasībām. Mēs ņemam vērā sabiedrības un vides intereses;
 - laba reputācija – esam uzņēmums, uz kuru var paļauties, veidojot ilgtermiņā savstarpēji izdevīgu sadarbību. Augstu vērtējam mūsu darbinieku godīgu un patiesu attieksmi gan attiecībās ar saviem kolēģiem, gan ar mūsu klientu un sadarbības partneru pārstāvjiem.
45. Atbilstoši Sabiedrības Integrētās vadības sistēmas politikai Sabiedrība izmanto šādus integrētās vadības sistēmas instrumentus:
 - integrēta kvalitātes vadības sistēma atbilstoši starptautisko standartu ISO 9001, ISO 45001, ISO 14001, ISO 50001 prasībām nodrošina uz rezultātu orientētu, stabilu LAU darbību, ilgtspējīgu attīstību un atbilstību sabiedrības interesēm, ieinteresēto pušu vajadzībām, kā arī normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;

- procesu pieeja - efektīvā veidā nodrošina labas pārvaldības principu "caurskatāma pārvaldība" starp departamentiem un fokusējoties uz kopēju Sabiedrības un ieinteresēto pušu prasību izpildi. Pastāvīga procesu pilnveide - ņemot vērā labākās prakses piemērus un nozares organizāciju pieredzi, iesaistās nozares pilnveides iniciatīvās, sniedz ekspertu konsultācijas, dalās labās prakses pieredzē nozares kopīgai attīstībai un ilgtspējai;
- zinoši, uz sadarbību orientēti darbinieki: spējīgi profesionāli pildīt Sabiedrības funkcijas un sasniegt izvirzītos mērķus
- informācijas tehnoloģiju efektīva pārvaldība – Sabiedrībā īstenotā vidēja termiņa prioritāte „Sabiedrības digitālā transformācija” mērķtiecīgi nodrošina pasākumus, kas vērsti uz viedu un tehnoloģiski konkurētspējīgu Sabiedrības pakalpojuma sniegšanu un darbinieku ikdienas digitālās prasības paaugstināšanu. Prioritātes ietvaros attīstīti trīs rīcības virzieni “Informācijas sistēmu mobilitāte”, “Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju drošība, veiktspēja un pieejamība” un “Digitālā prasība un pētniecība”;
- labās prakses piemērošana un nodošana - ieinteresēto pušu sadarbība un komunikācija ar klientiem, sadarbības partneriem, profesionālajām organizācijām un citām ieinteresētajām pusēm.